

РЕЦЕНЗИЯ

от: проф. д-р Милен Иванов Балтов,

член на научното жури в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент” по професионално направление 3.8.

Икономика (Счетоводство и финансови анализи)

обявен за нуждите на ЦИУН към Бургаски свободен университет, в ДВ бр. 23 от 22.03.2022 г.

В изпълнение на Заповед № ЛС-135/17.05.2022 г. на Ректора на Бургаски свободен университет, за назначаване на Научно жури за избор на „доцент” съм определен за автор на становище по конкурса.

Представената **документация** е в изискуем обем и отговаря на Правилника за прилагане на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за развитие на академичния състав в БСУ.

В обявения конкурс е подал документи **един кандидат**, а именно **д-р Галина Райкова Стоянова**.

1. Представяне на кандидатката за участие в конкурса

Д-р Галина Райкова Стоянова е завършила висшето си образование по специалност „Финанси и кредит“ и квалификация „Икономист-застраховател“ в СА „Д.А. Ценов“ - Свищов (1987-1992г.). Едновременно с това придобива допълнителна квалификация в областта на правото за сътрудник на правните органи (1988-1990г.). През 2018 г. защитава дисертация с тематика свързана с оперативния контролинг в застрахователната индустрия и получава образователната и научна степен „доктор” по докторска програма „Икономика и управление (индустрия)” на БСУ. Преподавателска й дейност започва още през 1991 г. в СА „Д.А. Ценов“, а в последствие и в РУ „Ангел Кънчев“ – гр. Русе по

„Застраховане” и „Управление на риска”. Д-р Галина Стоянова е хонорован преподавател в БСУ от 2016 г. Д-р Стоянова владее и ползва английски, руски и немски език и е провела редица допълващи специализации по икономика и счетоводство. От две години д-р Стоянова е водещ лектор на лицензираните от Комисията за финансов надзор курсове за придобиване и поддържане на професионалната квалификация на застрахователните брокери, осъществени от Центъра по икономически и управленски науки в БСУ. Намирам, че натрупания преподавателски опит е напълно достатъчен за придобиване на академичната длъжност доцент.

2. Персонална характеристика, съответствие на законовите изисквания на кандидатката и количествени измерители

Д-р Галина Райкова Стоянова работи на като хонорован преподавател и титуляр на дисциплини в БСУ и е представила изискуемия **пълен комплект документи за участие в конкурса за академичната длъжност „доцент”**,

На тази база, за кандидата може да се отсъди:

- Образователната и научна степен “доктор” е в същата научна област, в която е обявен конкурса;
- Има рецензирана самостоятелна монография по тематиката на конкурса и е публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на ОНС "доктор";
- Представила е 11 статии и доклади, както и 1 студия, публикувани в списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове, които не повтарят представените за придобиване на образователната и научна степен „доктор”;
- Наличие на публикуван самостоятелно учебник и материали , вкл. електронни;
- Участвала е в научноизследователски и приложни проекти на национално и международно равнище.

Може да се заключи, че по линия на *минималните изисквания и критерии и показатели на БСУ за оценка на учебната и изследователската работа* кандидатката надхвърля изискванията.

Група от показатели	Съдържание	Изискване	Изпълнение
А	Показател 1. Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор"	50	50
В	Показател 3. Хабилитационен труд – монография	100	100
Г	Сума от показателите от 4 до 10	200	200
Д	Сума от показателите от 11 до 13	50	70
	Общо	400	420

В справката за цитиранията са отбелязани 7 цитирания на публикации на кандидата.. С документите по настоящия конкурс се удостоверява също, че кандидатката е участвала в 3 научноизследователски и приложни проекта, четири от които са с възложител международни и национални организации.

Освен всичко, посочено по-горе, у нас кандидатката се изявява с точните си попадения на научни теми, така и с компетентното им анализиране и ясно излагане на висок научен език. Притежава неоспорими организаторски способности, умее да работи високоефективно в екип. Известна е като **компетентен специалист, който се отличава с изключителна прецизност и научно достойнство.**

3. Качествена оценка по критериите и показателите за научно-изследователската дейност

По отношение на монографичното издание на тема „Счетоводни модели за управление на аквизиционната дейност в животозастраховането. Застраховка „Живот“, свързана с инвестиционни фондове“ присъстват основно темите за особеностите на аквизиционната дейност на

животозастрахователите. Тук авторът извежда свое разбиране за аквизиционната дейност и подробно описва включените в нея основни направления. Изследването се насочва към значението на счетоводството за аквизиционната работа на животозастрахователните дружества. Прави се кратък исторически преглед на развитието на счетоводната отчетност, разглежда се системния подход при счетоводното интерпретиране на приходите и разходите от дейността, с оглед осигуряване на финансова стабилност, чрез текущо, периодично, надеждно и достоверно регистриране и обобщаване на счетоводната информация. Описва се процеса по документиране дейността на животозастрахователите и необходимия документооборот.

В няколко от статиите се систематизират основните теоретични постановки в сферата на финансовата отчетност и анализ на обхвaten материал за практиките във фирмите и във финансовите организации. Посочени са един учебник и електронни материали с характер на помагало. Те покриват от една страна лекционни курсове в бакалавърски и магистърски програми по икономически специалности. В допълнение, към всяка тема са добавени задачи и тестови въпроси, а в края на изложението са резюмирани базови математически зависимости. От друга страна, подпомагат усвояването на лекционния материал, а студентите се въвеждат в съответната тема чрез въпроси за затвърждаване на основните понятия, изрази и концепции.

Чрез многобройните си изяви, кандидатката фокусира вниманието на участниците в тези конференции върху съвременни проблеми, въпроси и направления на счетоводството, финансите и застраховането. Навлиза в области, които са особено актуални.

4. Съответствие с приносите в научните изследвания

Научните и научно-приложните приноси на кандидатката са с теоретичен и практико-приложен характер. Научните приноси са неоспорими, като авторката анализира в сравнителен план специфичните изисквания към документооборота и формите на отчетност при разпространението на застрахователни продукти, с акцент спецификата на застраховката „Живот“,

свързана с инвестиционни фондове. Извършено е детайлно изследване влиянието на Европейските директиви върху отчитането на аквизиционната дейност на животозастрахователните дружества, работещи на българския застрахователен пазар.

Практико-приложни приноси също са налице. Направена е сериозна емпирична оценка и групиране по различни признаци са предложени техники за справяне с възникнали възражения от клиентите на животозастрахователните дружества. Предложени и апробиран е симулационен модел за управление и счетоводна отчетност на аквизиционната дейност в животозастрахователното дружество.

Разработени са учебник и публикации с учебно-методичен характер за осигуряване на учебния процес и формирането на знания и умения по преподаваните дисциплини.

5. Бележки и препоръки

Въпреки сериозните си международни и национални изяви досега, пожелателно е кандидатката да бъде по-критична както към българската практика на пазара на застрахователните услуги - ценно ще бъде да се изследват проблемите от гледна точка на териториалните процеси – концентрация на видовете активи и видовете риск.

Малко изследвана в България област, която заслужава вниманието на кандидатката е проучването на състоянието на предлагащите услуги за оценка на риска и за финансови анализи – агенции, международни организации и консултанти. Пожелавам на д-р Стоянова да работи активно с млади изследователи и докторанти, за да предава своя натрупан научен опит.

Направените критични бележки не са от такъв характер, че да оспорват приносите на кандидатката за академичната длъжност “доцент”.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Хон.ас. д-р Галина Райкова Стоянова в качеството ѝ на кандидат за академичната длъжност “доцент”, отговаря на приетите национални минимални и препоръчителни на БСУ научни и наукометрични изисквания. Научната

продукция на кандидатката съдържа резултати, представляващи научни и научно-приложни приноси; насочена е към усъвършенстване на теорията и практиката; съдържа обобщения на резултати, получени чрез изследователска дейност. Учебно-преподавателската ѝ работа я представя като отличен университетски преподавател, а публикациите и изявите на национални и международни форуми са ѝ създали определен авторитет и име в научната общност.

Намирам достатъчни основания да предложи д-р Галина Райкова Стоянова да бъде избрана на академичната длъжност „доцент” в професионално направление 3.8. – Икономика (Счетоводство и финансови анализи), по конкурса, обявен за нуждите на ЦИУН към Бургаски свободен университет. Убеден съм, че заемането на академичната длъжност ще бъде заслужено и ще ѝ даде добри възможности за бъдещо научно творчество и изяви като преподавател, а на Университета качествен кадър с принос за управлението и просперитета му.

9.08.2022 г.

Изготвил становище, член на научното жури:

проф. д-р Милен Иванов Балтов